

Дата: 22.09.22

Клас: 5-Б (1 гр.)

Укр. мова

Вч.: Харенко Ю.А.

Тема: Букви і та и у словах іншомовного походження. Словник іншомовних слів

Мета: пояснити правила написання літер и — і у словах іншомовного походження, формувати вміння визначати в словах відповідну орфограму та обґрунтовувати написання іншомовних слів орфографічними правилами; формувати навички роботи з підручником, алгоритмами, словником іншомовних слів; розвивати логічне мислення, орфографічну пильність, слухову й зорову пам'ять, уточнювати й збагачувати словниковий запас учнів; виховувати любов до мови.

Хід уроку

1. Підготуйтеся до уроку. Запишіть число, класна робота.
2. Вивчення нового матеріалу

1. Коли у словах іншомовного походження писати букву і, а коли — и?
2. Чому це важливо?

3. Опрацювання теоретичного матеріалу

У словах іншомовного походження

ПИШЕМО і

На початку слова:

ідилія, інтервал, інжир, ідея, іронія, імідж, Індія

Після б, п, в, м, ф, г, к, х, л, н:

бісквіт, пірс, мільйон, фікус, гірлянда, кіборг, хірург, лінза, міміка

Після приголосного перед голосним та буквами я, є, ї, й:

діадема, радіус, сієста, рієлтор, віадук, Ізлєсіас, магній

Після приголосних у кінці незмінюваних слів:

смузі, фрі, журі, суші, ківі

ПИШЕМО и

У загальних назвах після д, т, з, с, ц, ч, ш, ж, р перед приголосним (крім й):

диплом, тираж, сироп, зіг'заг', бриз, жираф

У географічних назвах після ж, ч, ш, щ, ц, р:

Алжир, Чилі, Лейпциг, Циндао, Мадрид

У географічних назвах із кінцевим -ида, -ика:

Флорида, Балтика, Африка

ТРЕБА ЗАПАМ'ЯТАТИ:

лиман, лимон, вимпел, імбир, кипарис, митрополит, химера та інші; Ватикан, Кордильєри, Палестина, Сардинія, Тибет, Сирія, Сицилія, Пакистан та інші

4. Закріплення вивченого матеріалу

- **Вправа 85.** Прочитайте виразно речення. Назвіть слова, що відповідають темі урока (усно).

1. Шкода від спалювання листя й сухої трави надзвичайно велика: у повітря вивільняються діоксини — одні з найотруйніших для людини речовин. 2. Коли горить поліетиленовий пакет, у повітря вивільняється до 70 різноманітних хімічних сполук, більшість із яких отруйні для людини. 3. Зміна клімату — це глобальна проблема, що загрожує не тільки людству, а й життю на Землі. 4. За останні 44 роки на Землі зникли 60% ссавців, птахів, риб та рептилій. 5. Надмірне використання пестицидів спричиняє знищення природного корму їжаків — комах, черв'яків і слимаків. Тому їжаки в Європі перебувають під загрозою (з інтернету). 6. Вам не потрібен диплом, щоб посадити дерево (В. Маатаї).

Перевірмо себе!

Діоксини, поліетиленовий, хімічних, клімату, Землі, рептилій, пестицидів, Європі, диплом.

Після виконання вправи, ви дізналися про нові слова. Якщо ви не можете пояснити лексичне значення слова, в цьому допоможе вам словник іншомовних слів. Він розповість вам з якої мови примандрувало до нас те чи інше слово, а також пояснить лексичне значення.

- **Вправа.** Розгляньте картинку з іншомовними словами. Спробуйте пояснити їх самостійно, якщо не вийде – зверніться до словника.

5. Домашня робота

Вивчити правила за 12-13 параграфами, виконати вправу 84 (письмово).

84 Згрупуйте за правилами й запишіть подані слова. Усно поясніть написання. Значення незрозумілих слів з'ясуйте за словником іншомовних слів.

Вернісаж, бутик, біжутерія, кастинг, принтер, віадук, синонім, гардина, дизайн, булінг, віват, принтер, графіті, Чилі, ідеал, арія, гіпербола, шасі, імідж, зодіак, цитрина, ескімо, ювілей, ікебана, Чикаго, химера.

Виконані роботи надсилати на платформу Human, або на електронну адресу miladka2591@gmail.com